

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Venerabilis Arnesti, (vulgò Ernesti) Primi Archiepiscopi Pragensis

Balbín, Bohuslav

Pragæ, 1664

Notæ in Caput VI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42763

fecerunt, cæteris cum contumelia dictum, pudori fore, si Senatam non sequerentur. Mox in eos, qui in Urbe remanserant, sævitum. In *e Arnesti Monasterio* unus & viginti debebant Canonici; hoste lento igne, ad lætatum exercituum spectaculum (membra morientium & ora, delicatâ crudelitate intuentes) incendunt, tum reliquam urbem totam spoliatam, super cadavera eorum, qui superfuert, iniiciunt & exurunt, omnibus elementis in miseros & credulos nimis *Catholicos* grassati.

Hic exitus celebris *Cænoby*, ejus hodièque ruinæ, & substructiones miraculo sunt. Laudant, qui viderunt, ambitus quosdam subterraneos, & viam procul ducentem hodièque mirantur. Redierunt *Jaromirium* post multum tempus *Canonici*, sed occupatâ ab hæreticis bonorum parte inopes vixere; deinde incendijs fortuitis, quibus illa Civitas, fato quodam, sapius concidit, ambugi, tandem, *Hussitis & Lutheranis* regnantibus, ad paucos redacti; fortassis etiam violentiâ vicinorum Nobilium, fortunarum suarum reliquijs exuti, omnino ex oculis amissi sunt.

Consule, quæ scripsi in Notis

Notæ in Caput VI.

Post Victoriâ pessima Consilia. *Notum est illud Maharbalis (si rectè memini) ad Annibalem: vincere scis Annibal, victoriâ uti nescis! Suggest etiam exempla seculum nostrum; quæ enim post victorias patrari potuissent! sepe fortunam nimiam consilium destituit. Fuerunt olim Duces, qui in victoriâ victoriâ perdiderunt; Jaromirenses, post tantam cladem hostibus illatam, si durâssent paululum, integram victoriâ reportâssent.*

Canonicos lento igne incendunt. *Pulcherrimum hoc Bohemia decus ignorant plurimi; videlicet: multitudinem eorum in Bohemia, qui pro Fide & Religione Catholica ab hæreticis sunt interfecti: quos licet Ecclesia nondum in Martyrum Album*

Multitudo hominum in Bohemia pro fide Catholica peremptorum.

Album retulerit, tamen gloriosum semper Bohemæ genti apud prudentes erit, tot millia ex Bohemia fuisse, qui Religionem nostram sanguine consignarint. Non vanè existimo (idq; mecum plures, in historia Patria versati, sentiunt) plura quàm centum millia Sacerdotum, Religiosorum, Virginum, aliorumq; omnis conditionis, sexus, ætatis, Catholicorū Bohemorum ab hæreticis pro Fide caesorum, ab Anno 1412. usq; ad Vladislai Regis Regnū A. 1472. numerari posse. In eam sententiam Pius II. Pontifex de Bohemia scripsit: Viri constantes! qui vel carcerem, vel exilium, vel eadem pro testamento Christi fortiter pertulere, cum Rege suo in cælo regnant, ex aliena victoria triumphantes, quorum multa millia Bohemia tulit. Nam sicut Hussitarum infania Bohemicum nomen labefactavit, ita & fortium virorum Constantia illustravit. Nec Provincia est, quæ tempore nostro plures Christi Martyres, quàm Bohemia, produxerit. Inter quos Equitem fuisse non est ambiguum, nobilibus parentibus ortum, captum ab Hussitis, admotum ignibus, pedes primùm, deinde tibias, mox genua, coxasque, postremò reliquas corporis partes exuri passum potiùs, quàm illorum infantiæ consentiret, &c. *Hæc Pius Pontifex. Ex talibus exemplis nobile Vestigium Bohemiæ conficeretur.*

Eandem Majorum suorum fidelitatem renovarunt plurimi Bohemiæ Barones & Equites, in illo hæreticorum Regno A. 1618. qui Ferdinando II. Aug: Mem: fidissimi semper adhererunt.

In Albim præcipitant. Locus hodièq; Jaromirij monstratur præceps in flumen, & Catholicorum supplicij, ac præcipue Virginum (ut Hagek notat) mersione venerabilis.

Jaromirium incendijs sæpius concidit. Mirum dictu! observant historici, Jaromirium, & Regino-Hradecium civitates, fœdissimis incendijs sæpissime in cineres redactas, & interram datas. Vide quæ Hagek de Jaromirio A. 1423. tum A. 1448. & Paproczy in Civitatibus de Jaromiro, & Regino-hradecio scripsit, plurima utrobique enumerantur incendia.

Æneas Sylv.
Præfat. in
hyst. Boh. ad
Alfonsum
Magnum.

Nota.

Jaromirij
frequentia
incendia.

Ambi-

Ambitus quosdam subterraneos. Post hac scri-

pta, anno superiore Jaromirium accessi, quodq; de subterraneis ambi-
ribus scripseram. pauculis comitantibus amicis (nam locus vulgò igno-
ratur) coram ipse spectavi. Mirabile ac regium Oprus, ac fortasse ab
Arneſto (qui maximus edificator fuit) securitati Religioſe paratum.
Altiſſimus in terram deſcenſus aperitur, ubi minimè putes; faces no-
bis lumen prabere. Ad ſpatioſum deinde ambitum, ipſo Albi flumi-
ne, qui præterlabitur, ac puto, demiffiorem, concamerationibus lapideis
munitum pervenimus, jam vitium ſentire incipiunt junctura lapi-
dum, ruentiſq; fornix viam alteriorem præcludit. Aiebant, qui ade-
rant, quicq; id accepere à Majoribus, nominabantq; virum graviſſi-
mum & doctiſſimum, mihi p̄uero notum, hunc ambitum omnem per-
luſtraſſe, ac narraſſe, ad medium propè milliarium ambitum hunc
extendi, ad Templum aſq; Zwolenſe; ad quod Templum quondam
Coenobium Prædicatorum (ut authoritate manuſcriptorum Codi-
cum probare poſſum) ſtetit, licet de hoc Coenobio Hagek in Catalogo
Moſtaſteriorum nullam fecerit mentionem. Ex eo Prædicatorum
Coenobio religioſos Fratres quatuor A. 1421. Jaromirij captos, Ziſka
in Albiſ iniecit & merſit, ut ſcripſit F. Jacobus Sileſius, reliquis ſu-
perſtes, idemq; diſertis verbis addit: ſe crudelitatem Ziſcæ, cum
ceteri caperentur, effuſiſſe, & in ſubterraneo hoc ambitu diu de-
lituiſſe; ſex ſubterranea hypocauſta eſſe, & ſub terra uſque in
Hradiſkam (ſic ille vocat) poſſe perveniri. Hac prædictus Jaco-
bus; qua ex M. S. quodam Bibliothecæ Zwolenſis deſcripſi. Plu-
rimos in ea vicinia ſenes (diſſimulato conſilio) rogavi: aadiſſent ne
unquam de ſpecubus? reſponderunt omnes: ad Jaromirium, Ska-
licium, Hradiſſium, ſe a Majoribus accepſiſſe, maximas eſſe cavitates
terrarum, & milites armatos oculi poſſe, ſed jam locorum iſtorum
cuniculos & vias ignorari. Hinc tandem dubium ſolvi poteſt, quod
hactenus expeditum non eſt, & Patriæ hiſtoriæ curioſos fatigat.
A. 1424. 6. Januarij (ait ex Hageko Adamus Roſacinus) Ziſka
tendens ex Moravia, Skalicæ, poſt Jaromirium, Nobiles cunicu-
larios, qui ex improvifo eum invaſerant, ex inſidijs eruptione

Gabrielem
Szechinum.

factâ, dignè castigavit, & animosè profligavit. *Quinam isti Cunicularij fuerint, ex hac narratione mea facile curiosus Lector intelliget. Sed jam satis de tenebris; ad Arnesti lucem redeamus, vitamq; ejus virtutibus clarissimam latius contemplemur.*

A. 1350.
A. 1361.

VENERABILIS Archiepiscopi
tempore famis in pauperes benefi-
centia, ac popularitas in
omnes.

CAPUT VII.

Fames cru-
delissima.

Eam famem o-
ptimè descri-
psit Cuthenus
A. 1361.

Absolvi tandem, quod bene sit, ædificationes, quas, post Annum 1344. inchoatas, ad Annum 1360. deduxit, *Arnestus*; nunc lætiore stylo ad ordinem temporum revertor. Annum igitur 1360. & 61. magnam *Arnesto* misericordie materiâ suppeditavit, quibus annis, tanta per Bohemiam, agrorum sterilitate, fames exarsit, ut, quamvis in Patria ferace, & quam horreum Saxoniam, Misnia, ac plurium regionum possis dicere, jam fœdi, & ab humano victu usûque remoti gustarentur cibi; deinde cum neque isti sufficerent, ad indignissima quæque facinora prolapsi *Pauperes*, cæde viatorum, villarum & domorum, non nocturnâ, sed diurnâ etiam spoliatione, victum quærent. Accidit aliquando, ut *Cæsarem, ex Basilica Pragensis Ecclesia* redeuntem, mille quingenti circumstiterent; mox in humum prolapsi, miserabili spectaculo, non se nummos petere, sed vitam à Cæsare orare clamabant, panem dissonis, & semimortuis gemitibus iterabant, jam sibi parvisque liberis ac conjugibus fame pereundum. *Imperator* increpitis Proceribus, quòd rem tantam, quæ gereretur, pridem ad se non detulissent, publicam hanc tempestatem pulcherrimo consilio discussit, benignè appellatos

miser-